

HROZÍ NA ÚZEMÍ KRAJE VYSOČINA BLACKOUT?

Moderní společnost je na elektrické energii naprosto závislá a přitom si vůbec nepřipouští svou zranitelnost. Co by se stalo, kdyby jednou došlo k dlouhodobému výpadku dodávky elektrické energie velkého rozsahu, který je označován pojmem Blackout?

Slovo Blackout pochází z anglického jazyka a v doslovném překladu znamená zatemnění. Vzniklo za války v Anglii a označovalo opatření ztěžující orientaci německých nočních bombardérů.

Blackoutem v současném světě označujeme rozsáhlý výpadek dodávek elektrické energie na velkém území po dobu desítek hodin nebo dnů, který zasáhne velké množství obyvatel.

Takový výpadek může nastat zejména z těchto reálných důsledků:

- mimořádné události v přenosové soustavě
K tomuto kolapsu může dojít především při transportu energie z elektráren v rámci Evropy. V případě náhlého nárůstu produkce elektřiny na straně jedné a nevyrovnání spotřeby na straně druhé by mohlo dojít k rozsáhlému výpadku elektřiny z důvodu, že přenosová soustava ČR je napojena na evropskou síť.
- mimořádné události fyzického narušení přenosové nebo distribuční soustavy přírodními vlivy
V tomto případě přichází v úvahu větrná smršť nebo silná námraza, která poškodí sloupy elektrického vedení nebo dojde k porušení vodičů
- technické poruchy
Jedná se o poruchy (např. požár transformátoru), které mohou vzniknout jak v místech produkce elektrické energie, tak i přímo v přenosové soustavě. V případě, že nastane kombinace několika závažných poruch, může dojít k rozsáhlému výpadku dodávek elektrické energie.
- lidský faktor
V případě souběhu několika negativních vlivů mohou např. dispečeři provozu chybně vyhodnotit vzniklou situaci, která může následně vyústit až v rozsáhlý výpadek dodávek elektrické energie.

Z dosavadní praxe je však zřejmé, že tyto stavy jsou výjimečné a ne vždy při případném výpadku elektřiny se musí jednat o Blackout. Může se například jednat o plánovanou odstávku elektřiny z důvodu údržby distribuční sítě. To lze ověřit na webových stránkách místně příslušné distribuční společnosti. V Kraji Vysočina se jedná o společnost E.ON Česká republika, s.r.o. (okresy PE, JI, TR a ZR) a ČEZ Distribuce, a.s. (okres HB).

Situace, kdy může dojít k Blackoutu, z výše uvedených důvodů není nereálná, o čemž vypovídají i případy, které byly v Evropě i ve světě v minulosti zaznamenány. Kraj Vysočina, se svými klimatickými podmínkami, se již v minulosti v jisté míře s tímto stavem setkal a to především v zimních měsících roku 2007 a 2014, kdy vlivem větru a námrazy došlo k narušení distribuční sítě. Jen s velkým úsilím techniků a dispečerů distribučních společností doba trvání lokálních Blackoutů nepřesáhla únosnou časovou míru a nezpůsobila závažné materiální a zdravotní újmy.

Na tomto místě je nutné si uvědomit, že zajištění stabilní dodávky elektrické energie je naprostou nezbytností pro správné fungování každé moderní společnosti. V případě Blackoutu nebude možné využívat celou řadu technologií, které jsou přímo závislé na dodávkách elektrické energie a nejsou současně zálohovány náhradními zdroji energie (např. dieselagregáty, bateriemi, apod.). Tyto technologie vnímáme v běžném životě jako každodenní samozřejmost a delší jejich absenci si nepřipouštíme.

Z výše uvedených poznatků můžeme vyvodit, že výpadek dodávky elektřiny - Blackout, bude mít rozhodně značně negativní dopady do nejširších oblastí života společnosti a celkově na obyvatelstvo.

V souvislosti s uvedeným se nabízí hned několik základních otázek:

Počítáme s tímto možným stavem? Jsme na něj připraveni? Umíme se postarat o sebe a své blízké? Umíme se postarat o klienty ve zdravotnických a sociálních zařízeních? Máme nástroje a materiální vybavení pro překonání této krizové situace?. Je náš úřad nebo

organizace připravena pracovat v podmínkách Blackoutu a zmírnit jeho dopad na svoji činnost?

V současném přetechizovaném světě jsou odpovědi na tyto základní otázky s představou jejich řešení možným klíčem k zajištění vlastní připravenosti ke zvládnutí takové situace. Výhodou je, že toto můžeme provést v době, kdy k této situaci nedošlo, ale máme vědomost, že k ní dojít může.

Chceme-li si tedy odpovědět na otázku z titulku článku, musíme připustit, že hrozba blackoutu na území kraje je možná. Záleží na každém jednotlivci a organizaci jak se na takovou situaci dopředu připraví. Další postupy a návody o tom jak se připravit a jak postupovat při blackoutu se můžete dozvědět na webových stránkách krajského úřadu v sekci „Vysočina – bezpečný region“ složka BLACKOUT.

Jan Murárik
odbor sekretariátu hejtmana
telefon 564 602 131
e-mail: murarik.j@kr-vysocina.cz